

פרשת עקב

בעת ההוא הבדיל ה' את שבט הלוי לשאת את ארון ברית ה' וכו' עד היום הזה (יח),

ברמב"ם (פ"ב כלהמ"ק) מבואר שדין משא ארון הברית בעי כהונה.

ויש לעיין, דהרי מבואר בקרא הכא דהלויים נשאו הארון, אלא דבאמת שני דיני ארון היו במקדש, ואף ב' עבודות משא נשנו בו וכמש"כ הגרי"ז במכתביו, דין עבודת המשא של נשיאת המשכן, ובזה כלול גם נשיאת הארון שהוא ג"כ מכלי המשכן כמבואר בפרשת במדבר בפקודת משא בני קהת באהל מועד, ודין נוסף נשיאת ארון ברית ה', שמקורו ממקרא זה שנשאו אותו הלויים. אלא דתמוה האיך נשאו הלויים את הארון שהיה מכלי המשכן, והרי ודאי שגם הוא חשיב ארון הברית, ואם נשיאת ארון הברית מחייב שיהיה בכהנים היאך נשאו אותו הלויים, ואמנם כתוב ברמב"ם (בסהמ"צ מצוה ל"ד) שהיה זה למספר מיעוט הכהנים, וצ"ע.

ובספר קנאת סופרים כתב שרק בבית עולמים שאין ללויים להכנס לקה"ק, בזה חייב להיות משא הארון בכהנים, אבל במשכן שאין קדושתו עולם היו הלויים נושאים, אמנם ברמב"ם שכתב שדין כהונה במשא הארון הוא מקרא דידן, ע"כ היה זה עוד לפני שהיה המשכן, ומוכח שכבר היה דין כהונה בנשיאת הארון לפני בנין עולמים, וצ"ב.

ונראה, דכיון שהיה דין של כיסוי הארון בעת המסעות, אכן היה איסור של לא יבוא לראות כבלע את הקדש, הרי שאין בזה דין של נשיאת הארון אלא רק דין של נשיאת המקדש, ולכן זה היה בלויים ולא היה צורך בכהנים, ורק בנשיאת הארון לפני המחנה ובמלחמה שלא היה בו דין כיסוי בזה בעיני כהנים דוקא.

ועוד י"ל דמבואר בגמ' זבחים (סא, ב) ונסע אהל מועד אע"פ שנסע אהל מועד הוא, א"כ י"ל שדין משא הארון הוי כאשר נושאים את הארון ממקום למקום כלשון הרמב"ם, אבל כשנושאים את אהל מועד וחשיב כאילו נמצא הארון במקומו אין כאן משא הארון, אלא הארון במקומו עומד, אלא שכל האהל נוסע וזו עבודת משא המקדש ולא עבודת משא הארון ודו"ק.

ויש להוכיח כן, דהרי יש לעיין בזה מי נשא את ארון ברית ה' שהלך לפני מחנה ישראל, והרי באותה שעה לא היו אלא שלשה כהנים בעולם אהרן אלעזר ואיתמר, והם היו אף ממונים על עבודת המקדש, ולא מסתבר כלל שנשאו את הארון, וע"כ צריך לומר שהארון הלך מעצמו בנס.

ואפשר דזוהי כוונת הרמב"ם וז"ל ואע"פ שזה הציווי בא ללויים בעת ההיא, אמנם היה זה למספר מיעוט הכהנים החייבים במצוה, ונראה שהוקשה לרמב"ם שע"כ לויים נשאו את הארון שכן לא היו כהנים שיוכלו לשאת, וצ"ל שהיתה זו הוראת שעה משום הצורך לישא אותו.

מקור: רבי צבי דרבקין שליט"א